

Tulikivi Oyj
Kuhnustantie 10

28.1.2011

KaivNro
6586

83900 JUUKA

PÄÄTÖS KAIVOSPIIRIHAKEMUKSESTA

Nimi Haaposenmeri, KaivNro 6586

Hakija Tulikivi Oyj
Juuka

Yhteystiedot
Kuhnustantie 10
83900 JUUKA
puh. 0207 636 000

Lisätietoja antaa
Timo Rossi

Hakemuksen peruste

Kaivoslain 40 §:n mukainen kaivoskivennäisten hyödyntäminen edellyttää kaivosoikeuden perustamista. Kaivosoikeus voidaan myöntää hakijalle kaivoslain 4 luvun mukaisen kaivospiiritoimituksen jälkeen. Kaivospiiriä koskeva päätös voidaan tehdä, mikäli kaivospiirihakemus täyttää kaivoslaissa säädetyt edellytykset.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 3.10.2005 ministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kaivoskivennäinen

vuolukivi

Kaivospiirin alue

Tämä päätös koskee seuraavia alueita: Suomussalmi (777)

28.1.2011

6586

Kaivospiirin käyttöalue

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	pinta-ala, ha
777-893-11-1	Suomussalmen valtionmaa	Valtion metsämaat	41,85
777-409-26-13	Unhola	Ruhtinansalmi	2,02
		Yhteensä ha	43,87

Haettu kaivospiiri ulottuu eteläosastaan, noin 6,95 hehtaarin laajuudelta, Portinvaaran Natura 2000 -alueelle (FI1200711). Haetun kaivosalueen kartta on liitteenä.

Esteettömyystodistus

Kainuun Maistraatti todistaa, ettei alueella ei ole kaivoslain 6 § 1 momentin 3-9 kohdissa mainittua estettä. Todistuksen liitteenä olevassa kunnan rakennustarkastajan lausunnossa pyydetään huomioimaan, että haetun kaivospiirin raja on eteläpäässään osittain Natura-alueella (FI 1200 711; Portinvaara).

Hakemuksen täydentäminen

- Hakemusta on täydennetty seuraavasti:
- 7.10.2005 Suomussalmen kunnan lausunto
 - 3.2.2006 kiinteistörekisteriote
 - 4.10.2006 Natura-arviointiselostus
 - 27.10.2006 kaupparekisteriote
 - 31.10.2006 kiinteistörekisteriote Alatalo 26:22
 - 9.2.2007 esteettömyystodistus
 - 15.10.2007 Natura-arvioinnin täydennys

Hankkeen kuvaus

Tarkoituksena on hyödyntää Haaposenmeri-alueen vuolukiviesiintymää. Malmia louhitaan kahdesta toisiinsa yhteydessä olevasta avolouhoksesta. Lisäksi rakennetaan varastointialueet sivukivelle. Louhosten syvyys tulisi olemaan n. 40 m.

Mineraalivarantoarvio laskettuna 40 m:n louhintasyvyyteen asti:

Sahattavaa vuolukiveä	2 000 000 m ³
10-12 %:n saannolla alueelta saadaan	210 000 hyöty-m ³

Hakijan perustelee käsityksensä malmin muodosta ja määrästä kartalla, jossa on tutkimusreikien sijainti ja malmitulkinta; kairasydänraporteilla ja yhteenvedolla vuosittaisista tutkimuksista.

Haettu kaivospiiri rajautuu pohjoisessa yhtiön Kivikankaan kaivospiiriin. Avolouhokset, joiden yhteispinta-ala on 14 ha, sijoittuvat alueen eteläpäähän, Pahalammen länsipuolelle. Avolouhokset ovat yhteydessä toisiinsa eteläpäädyn kohdalta. Kaivospiirin alueen suurimmat maankäyttötarpeet ovat avolouhokset ja läjitysalueet.

Malmia louhitaan avolouhoksissa sahaamalla. Irroitettavat aihiot kuljetetaan noin 1,5 km:n päähän jalostettavaksi. Läjitetävää kiviainesta käytetään läheisten louhosten täytteeksi. Pintamaa käytetään hyväksi maisemoinnissa.

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA)

Kainuun ympäristökeskus ei edellytä että tähän yksittäiseen hankkeeseen sovelletaan YVA-menettelyä. Mikäli esiintymän lähellä on tarkoitus avata muita louhoksia, tai po. kaivoshanke laajenee nyt esitetystä, ympäristövaikutusten arvioinnin tarve on harkittava uudelleen.

Lausuntopyynnöt ja asianosaisten kuuleminen

Ennen asian ratkaisemista ministeriö on varannut mahdollisuuden esittää mielipiteitä kaivospiirihakemuksesta.

Kuulemisesta on ilmoitettu asianosaisille kirjeitse.

Ministeriö on pyytänyt ennen päätöksentekoa hakemuksesta lausunnot ympäristökeskukselta ja paliskunnalta.

Hakija on toimittanut ministeriöön kunnan lausunnon hakemuksesta. Lausunnossa kunnanhallitus puoltaa kaivospiirin muodostamista esitetyle alueelle.

Lausunnot

Kainuun ympäristökeskus Natura-arvioinnista, sen täydennyksestä ja koko hankkeesta
Kainuun ympäristökeskuksen mielestä Natura-arviointi on puutteellinen. Sitä tulee täydentää selvityksellä louhoksen vaikutuksesta pinta- ja pohjavesiin ja Natura-alueen luontotyypeihin. Lisäksi täydennyksessä tulee tarkastella mahdollisuuksia vaikutusten lieventämiseen, ja vaihtoehtoisia ratkaisuja. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan arvioinnissa on otettava huomioon myös yhteisvaikutukset, joita hankkeesta yhdessä muiden hankkeiden kanssa kohdistuu Natura-alueeseen.

Täydennys antaa olennaisilta osin pohjatiedot vaikutusten merkittävyyden arviointia varten. Lieventäviä ja vaihtoehtoisia ratkaisuja ei ole tarkasteltu erityisen seikkaperäisesti eikä toteutusmahdollisuuksiin ole otettu kantaa. Mahdollisia muita alueeseen vaikuttavia kaivoshankkeita ja näiden yhteisvaikutuksia ei ole käsitelty.

Kainuun ympäristökeskuksen mielestä arviointi osoittaa, että vuolukiven louhinta esitetyllä tavalla heikentäisi merkittävästi Portinvaaran Natura 2000 –alueella esiintyviä luontotyypejä *91D0* puustoiset suot* sekä *7230 letot*. Näistä *puustoiset suot* ovat erityisen tärkeä eli priorisoitu luontotyyppi. Priorisoituun luontotyyppiin *7220* huurresammallähdeet* kohdistuvia vaikutuksia ja niiden merkittävyyttä ei ole pystytty varmuudella arvioimaan. Muihin Natura-alueen suojelun perusteena oleviin luontotyypeihin ei ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan kohdistuisi heikentävää vaikutusta.

Luontodirektiivin liitteen II lajiin kiiltosirppisammal kohdistuvat vaikutukset ja niiden merkittävyys on epävarmaa. Lajia ei ole havaittu viimeaikaisissa maastotutkimuksissa.

Haaposensuon valuma-alueella esiintyy lapinleinikkiä, joka on luontodirektiivin II- ja IV-liitteiden mukainen tiukasti suojeltu laji, ja Suomessa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 42 §:n mukaan rauhoitetun kasvin hävittäminen on kielletty.

Ympäristökeskus katsoo, että Tulikivi Oyj:n Haaposenmeren kaivospiirihanke esitettyssä laajuudessa heikentäisi merkittävästi Portinvaaran alueen niitä luonnonarvoja, joiden

vuoksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Lieventävien vaihtoehtojen tarkastelua ei ole ollut mahdollista tehdä. Kaivosohanke heikentäisi Natura-alueen koskemattomuutta, erityisesti sen rehevien soiden luonnontilaa, vähentämällä luontotyyppien pinta-alaa sekä heikentämällä näiden vesitaloutta ja kasvillisuuden ominaispiirteitä peruuttamattomasti.

Metsähallitus

Maanomistajana Metsähallitus ei puolla kaivospiirin perustamista Natura-alueelle. Natura 2000 -alueen ulkopuolisen valtionmaan osalta Metsähallituksella ei ole huomautettavaa kaivospiirihankkeesta.

Hakijan vastine

Kainuun ympäristökeskus

Ennen toiminnan alkamista haetaan ympäristölupa jonka yhteydessä selvitetään vielä puutteeksi nähdyt asiat. Yhteisvaikutuksia Portin kaivospiirin kanssa ei synny, sillä louhinnat eivät tulisi tapahtumaan samanaikaisesti. Louhoksien välissä on 600 m luonnonmetsää eikä alueiden välillä ole liikennöintiväylää. Vesien valumasuunnat ovat vastakkaisia eikä kummankaan alueen louhinnan aloittamisesta ole tehty päätöstä.

Haaposenmeren suunniteltua louhosta ei voi rajata 100-200 m eteläpäästään ilman, että koko louhoshankkeelta menisi mielekkyys. Vaihtoehtoinen ratkaisu kaivospiirirajaukselle on hankkeen hylkääminen; esitetyt rajat ovat tarkkaan harkittuja - louhintaa ei voi siirtää pois hyödynnettävän esiintymän kohdalta.

Toimenpide, jolla saattaisi olla lausuntoihin lieventävä vaikutus, olisi Naturan ulkopuolisen alueen tarkastelu korvaavan alueen löytämiseksi.

Työ- ja elinkeinoministeriön ratkaisu

Työ- ja elinkeinoministeriö hylkää kaivospiirihakemuksen.

Päätöksen perustelut

Kaivoslain edellytykset

Hakijan esittämä kaivospiirihakemus ja sen täydennykset täyttävät kaivoslain (503/1965) 22 §:ssä ja 23a §:ssä edellytetyt vaatimukset eikä haetulla alueella ole Kaajanin Maistraatin lausunnon perusteella kaivoslain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä.

Hakijan esittämä selvitys tutkimustoista ja niiden tuloksista osoittaa, että haetulla alueella on kaivoskivennäisiä niin runsaasti ja siinä muodossa, että esiintymää voidaan hyödyntää. Hakija on esittänyt riittävät tuotantotekniset perustelut kaivospiirin määrittämiselle.

Hakijan esittämää kaivospiirin aluetta voidaan pitää kohtuullisena kaivoslain 22 §:n 2 momentin mukaisesti, kun otetaan huomioon esiintymän laatu ja laajuus.

Hakijan esittämä käyttösuunnitelma täyttää kaivoslain 23 § 1 momentin 3 kohdan vaatimukset.

Kaivoslain 71 §:n 2 momentista johtuu, että ministeriön on kaivospiirin määrittämisestä päättäessään varmistauduttava, ettei suunniteltu toiminta ole mainitun kaivoslain kohdassa viitattujen luonnonsuojelulain säännöksiin vastaista. Valtion viranomaisen ja laitoksen on suunnitellessaan toimenpiteitään ja päättäessään niiden toteuttamisesta katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta luonnonsuojeluohjelman toteuttamista.

Luonnonsuojelulain määräykset

Kaivoslain 71 §:n 2 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa ja muuta viranomaispäätöstä tehtäessä on lisäksi noudatettava, mitä luonnonsuojelulain 4, 9, 39, 42, 47–49, 55 ja 56 §:ssä sekä 4, 5 ja 10 luvussa sekä mainittujen säännösten nojalla säädetään.

Hakija on laatinut hankkeesta luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitetun, ns. Natura-arvioinnin.

Kainuun ympäristökeskus toteaa lausunnoissaan (Dnro KAI-2006-Y-186), että toteutettuna kaivosohjelma heikentää merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Portinvaara (FI1200711) on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI-alue).

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo hakijan tekemän Natura-arviointikokonaisuuden ja siihen saatujen lausuntojen perusteella, että Haaposenmeren kaivospiiri haetussa muodossa heikentää merkittävästi niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi Portinvaara (FI1200711) on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon.

Luonnonsuojelulain 66 §:n mukaan viranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen taikka hyväksyä tai vahvistaa suunnitelmaa jos 65 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu arviointi- ja lausuntomenettely osoittaa hankkeen tai suunnitelman merkittävästi heikentävän niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 –verkostoon.

Päätöksen tiedoksianto

Päätös toimitetaan tavallisena tiedoksiantona hallintolain 59 §:n mukaisesti hakijalle sekä tiedoksi Suomussalmen kunnalle, Kainuun ely-keskukselle, Hossa-Irnin palikunnalle ja alueen kiinteistöjen omistajille.

Kuuluttaminen

Päätöksen antamisesta kuulutetaan lisäksi alueen kunnan ilmoitustaululla kaivoslain 55 §:n mukaisesti.

Asiakirjojen nähtävillä asettaminen

Päätös pidetään nähtävillä työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamossa (osoite Aleksanterinkatu 4, 00170 HELSINKI) ja alueen kunnanvirastossa (osoite Suomussalmen kunta, Kauppakatu 20, 89600 SUOMUSSALMI). Päätös on nähtävillä ministeriön verkkosivulla www.tem.fi/kaivos.

Päätösmaksu

Työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen (441/2009) nojalla tästä päätöksestä hakijalta perittävä maksu on 60 €.

Muutoksenhaku

Tästä päätöksestä saa hallintolainkäyttölain (586/1996) 6 §:n nojalla valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Viranomaisen valitusoikeudesta on voimassa, mitä hallintolainkäyttölain 6 §:ssä säädetään. Muutosta haetaan korkeimmalta hallinto-oikeudelta. Valitusaika on 45 päivää tiedoksisaamisesta. Hallintolain (434/2003) 59 §:n nojalla vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Valitusaika päättyy 28.3.2011.

Hallintolainkäyttölain 7 §:n mukaan valituksen saa tehdä vain sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Tarkempi valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että päätösmaksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua työ- ja elinkeinoministeriöltä. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä.

Sovelletut oikeusohjeet

Kaivoslaki (503/1965)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)

Lisätietoja kaivosrekisteri@tem.fi tai puh. 010 604 0011.

Petri Peltonen
ylijhtaja

Pekka Suomela
kaivosylitarkastaja

LIITTEET Liite 1: Kartta
Liite 2: Valitusosoitus

JAKELU Tulikivi Oyj

PÄÄTÖS

KaivNro

7(7)

28.1.2011

6586

TIEDOKSI Suomussalmen kunta
Kainuun ELY-keskus
Hossa-Irnin paliskunta
Metsähallitus
Tossavainen Tuula ja Matti
Seppänen Tapani
Seppänen Toivo Olavi
Seppänen Väinö

VALITUSOSOITUS

PÄÄTÖSTÄ KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valittamalla. Valitus saadaan tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa kaksin kappalein, joko korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon tai työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 45 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos tiedoksianto on toimitettu yleistiedoksiannolla, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä ilmoituksen julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

Muun tiedoksiannon tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman

hallinto-oikeuden ja työ- ja elinkeinoministeriön kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 223 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkein hallinto-oikeus
postiosoite PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite Unioninkatu 16, 00130 Helsinki

puhelinvaihde 010 364 0200
telekopio 010 364 0382
sähköposti korkein.hallinto-oikeus@om.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32, 00023 Valtioneuvosto
Aleksanterinkatu 4, 00170
Helsinki
010 606 000
(09) 1606 2160
kirjaamo@tem.fi

MAKSUA KOSKEVA MUUTOKSENHAKU

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua työ- ja elinkeinoministeriöltä kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saadaan hakea valittamalla muutosta toimivaltaiselta hallinto-oikeudelta